

**SETKÁNÍ VĚNOVANÁ PROBLEMATICE ROZVOJE
LIDSKÝCH ZDROJŮ A MOŽNOSTEM SPOLUPRÁCE
NA REGIONÁLNÍM TRHU PRÁCE**

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

RADA PRO ROZVOJ LIDSKÝCH ZDROJŮ KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE

Červen – Říjen 2008

Kontakt:

Mgr. Jana Fiedlerová
Krajský úřad Královéhradeckého kraje
Pivovarské náměstí 1245
500 02 Hradec Králové
tel.: + 420 495 817 332
e-mail: jfiedlerova@kr-kralovehradecky.cz
www.kr-kralovehradecky.cz , sekce Sociální věci → Rozvoj lidských zdrojů

Úvod

Proč, o čem a s kým?

Cíl setkání:

Poskytnout prostor pro společnou diskuzi představitelů krajské a místní samosprávy, zaměstnavatelů, úřadů práce, zástupců vzdělávacích institucí a dalších aktérů nad aktuálními tématy v oblasti rozvoje lidských zdrojů s důrazem na regionální a lokální specifika jednotlivých území obcí s rozšířenou působností.

Dílčí cíle:

- Přednést potřeby a problémy účastníků
- Pojmenovat priority spádových oblastí
- Hledat vhodné platformy spolupráce, posilovat existující
- Získat informace o příkladech dobré praxe

Struktura (program setkání):

- Představení účelu setkání
- Informace o úloze Královéhradeckého kraje v oblasti vzdělávání, cílech a aktuálních krocích směřujících k jejich naplnění
- Informace o situaci na trhu práce v jednotlivých okresech a příslušných spádových oblastech obcí s rozšířenou působností na území Královéhradeckého kraje
- Představení činnosti Krajské hospodářské komory Královéhradeckého kraje
- Představení činnosti Rady pro rozvoj lidských zdrojů Královéhradeckého kraje, Strategie rozvoje lidských zdrojů Královéhradeckého kraje 2007 – 2015 a Akčního plánu Strategie rozvoje lidských zdrojů Královéhradeckého kraje 2008 – 2009
- Diskuse nad aktuálními tématy, podněty pro budování partnerství (spolupráce) pro rozvoj lidských zdrojů na regionální úrovni

Složení týmů:

- Zástupci Královéhradeckého kraje (Miloslav Plass, Ing. Zdeněk Kraus) a Krajského úřadu Královéhradeckého kraje (PhDr. Martin Scháněl, Ph.D., Mgr. Jana Fiedlerová)
- Zástupci úřadů práce (dle spádových oblastí):
 - Mgr. Martin Horák, ředitel Úřadu práce v Hradci Králové
 - Ing. Michal Pejskar, ředitel Úřadu práce v Náchodě
 - Ing. Jiří Rada, ředitel Úřadu práce v Jičíně
 - Mgr. Petr Masopust, ředitel Úřadu práce v Trutnově
 - Ing. Petr Richtera, ředitel Úřadu práce v Rychnově nad Kněžnou
 - JUDr. Zuzana Kynčlová, Úřad práce v Jičíně
 - Ing. Roman Šimek, Úřad práce v Trutnově
- Zástupci Krajské hospodářské komory Královéhradeckého kraje (dle jednotlivých jednatelství): Ing. Vlastimil Juppa, Ing. Petr Zelenka, RNDr. Miroslava Holanová, Pavel Dufek, Petra Tuzarová, František Molík, PhDr. Čestmír Jung)
- Profesionální moderátor (Daniel Rumpík)

Při realizaci jednotlivých setkání byla stěžejní účast zástupců místní samosprávy:

Spádové území	Termín setkání	Zástupci místní samosprávy příslušné obce III. typu	Zástupci místní samosprávy obcí II. typu
Dobrušsko	3. června 2008	Petr Tojnar (<i>starosta města Dobruška</i>)	
Jaroměřsko + Novoměstsko	23. června 2008	Ing. Jiří Klepsa (<i>starosta města Jaroměř</i>) Petr Hable (<i>místostarosta města Nové město nad Metují</i>)	X
Trutnovsko	24. června 2008	Mgr. Ivan Adamec (<i>starosta města Trutnov</i>)	
Královédvorsk	10. září 2008	Daniel Lukeš (<i>starosta města Dvůr Králové nad Labem</i>)	X
Rychnovsko	12. září 2008	PaedDr. Miroslav Richter (<i>místostarosta města Rychnov nad Kněžnou</i>)	Petr Mareš (<i>místostarosta města Rokytnice v Orlických horách</i>)
Kostecko	15. září 2008	Ing. Ivana Červinková (<i>starostka města Kostelec nad Orlicí</i>)	
Vrchlabsko	16. září 2008	Ing. Jan Konvalina (<i>místostarosta města Vrchlabí</i>)	
Náchodsko	19. září 2008	* JUDr. Libuše Růčková (<i>starostka města Broumov</i>)	Bc. Monika Trnovská (<i>zastupitelka města Police nad Metují</i>)
Královéhradecko	22. září 2008	Ing. Jiří Svátek (Magistrát města Hradec Králové, ředitel úřadu pro rozvoj města)	Luboš Tuzar (<i>starosta města Smiřice</i>)
Novobydžovsko	23. září 2008	Ing. Pavel Louda (<i>starosta města Nový Bydžov</i>)	X
Jičínsko	26. září 2008	Ing. Martin Puš (<i>starosta města Jičín</i>)	
Hořicko	30. září 2008	Ing. Ivan Doležal (<i>starosta města Hořice</i>)	X
Novopacko	2. října 2008	Mgr. Josef Cogan (<i>starosta města Nová Paka</i>)	X
*Broumovsko	29. května 2008	JUDr. Libuše Růčková (<i>starostka města Broumov</i>)	

*Broumovsko – původně plánované „spojené“ setkání Náchodsko + Broumovsko bylo realizováno pro území Náchodska. Situace na Broumovsku byla diskutována v rámci setkání Rady pro rozvoj lidských zdrojů Královéhradeckého kraje se zástupci Podnikatelského klubu Broumovska, které se uskutečnilo dne 29. května 2008.

Zn. X (nejsou další obce s pověřeným obecním úřadem)

Pozn.: V případech některých setkání reprezentovali obce s pověřeným obecním úřadem tajemníci těchto úřadů. V tabulce jsou uvedeni pouze volení představitelé místní samosprávy.

Pozn.: Výjimkou v rámci obcí III. typu je město Hradec Králové, které reprezentoval ředitel Úřadu pro rozvoj města Ing. Jiří Svátek.

Výstupy z realizovaných setkání:

- **13 zápisů z realizovaných setkání** (Dobruško, Jaroměřsko a Novoměstsko, Trutnovsko, Královédvorsk, Rychnovsko, Kosteletko, Vrchlabsko, Náchodsko, Královéhradecko, Novobydžovsko, Jičínsko, Hořicko, Novopacko) + zápis ze setkání Rady pro rozvoj lidských zdrojů Královéhradeckého kraje z 29. – 30. května 2008 včetně přílohy č. 1 (Teze zástupců Podnikatelského klubu Broumavska shrnující potřeby v oblasti rozvoje lidských zdrojů spádového území Broumavska)
- **Témata pro spolupráci klíčových aktérů trhu práce** (sumarizace vyplněných dotazníků)
- **Seznamy účastníků z jednotlivých spádových oblastí** (prezenční listiny), kontaktními údaje (e-mail)
- **Závěrečná zpráva z realizovaných setkání** (listopad 2008)

Okruhy k řešení dle četnosti výskytu v rámci jednotlivých setkání:

- Nedostatek kvalifikované pracovní síly v dělnických profesích, ale i v oborech služeb.
 - Nedostatečná spolupráce škol a zaměstnavatelů
 - Nedostatečná motivace žáků ke studiu oborů potřebných na trhu práce a jejich propagace
 - Absence legislativní opory, potřeba legislativních změn
 - Nevyhovující práce výchovných poradců
- Nevyhovující dopravní obslužnost
- Zaměstnávání cizinců (administrativní náročnost, podpora systému zelených karet, řešení sociálních aspektů ve vztahu ke komunitě)
- Bytová politika
- Nepřípravenost rekvalifikovaných pro praxi
- Pokles kvality absolventů (včetně absolventů VŠ) a jejich nepřípravenost pro praxi
- Potřeba VŠ technického zaměření v regionu
- Nevyhovující jazyková připravenost absolventů VŠ
- Rozšíření bonifikace žáků potřebných oborů i na obory z oblasti služeb
- Potřeba propagace práce v zemědělství

Účast klíčových aktérů trhu práce

Výběr oslovených zaměstnavatelů byl proveden ve spolupráci s řediteli územně příslušných úřadů práce. Na setkání byli dále zváni zástupci středních škol (především odborných) a vybraných škol základních. O účast na setkání byli rovněž požádáni starostové příslušných obcí s rozšířenou působností a pozvánkou byli obesláni také starostové obcí s pověřeným obecním úřadem.

Počet a skladba oslovených (pozvaných) zaměstnavatelů, vzdělávacích institucí a zástupců místních samospráv:

Počet oslovených - pozvání obdrželi					
Spádové území	Počet zaměstnavatelů	Počet vzdělávacích institucí	Samospráva (obce II. a III. typu)	Počet zaměstnavatelů a vzdělávacích institucí	CELKEM
Dobrušsko	22	3	2	25	27
Jaroměřsko + Novoměstsko	37	4	2	41	43
Trutnovsko	25	3	4	28	32
Královédvorsk	20	3	1	23	24
Rychnovsko	32	5	3	37	40
Kosteletsko	19	5	2	24	26
Vrchlabsko	15	5	2	20	22
Náchodsko	38	10	6	48	54
Královéhradecko	28	10	5	38	43
Novobydžovsko	22	6	1	28	29
Jičínsko	31	9	4	40	44
Hořicko	20	9	1	29	30
Novopacko	23	6	1	29	30
Celkem	332	78	34	410	444

Účasti zástupců jednotlivých subjektů na setkáních jsou věnovány níže uvedené přehledy, z nichž vyplývá, že větší zájem o účast na setkáních projeví zástupci vzdělávacích subjektů.

Počet a skladba účastníků setkání, zástupců zaměstnavatelů, vzdělávacích institucí a místních samospráv:

Počet zastoupených zaměstnavatelů a vzdělávacích institucí, počet účastníků setkání							
Spádové území	Počet zastoupených zaměstnavatelů	Počet zástupců zaměstnavatelů	Počet zastoupených vzdělávacích institucí	Počet zástupců vzdělávacích institucí	Počet zástupců místní samosprávy (obce II. a III. typu)*	Počet zastoupených zaměstnavatelů a vzdělávacích institucí	Počet účastníků
Dobruška	6	6	2	2	1	8	9
Jaroměřsko + Novoměstsko	5	6	3	3	3	8	12
Trutnovsko	11	14	2	2	2	13	18
Královédvorsk	4	4	0	0	1	4	5
Rychnovsko	6	6	2	2	5	8	13
Kostecko	3	3	3	3	4	6	10
Vrchlabsko	5	5	2	2	3	7	10
Náchodsko	7	7	6	6	2	13	15
Královéhradecko	4	4	7	7	3	11	14
Novobydžovsko	3	3	3	3	2	6	8
Jičínsko	4	5	4	4	2	8	11
Hořicko	3	3	4	4	1	7	8
Novopacko	3	4	6	6	1	9	11
Celkem	64	70	44	44	30	108	144

* včetně pracovníků relevantních odborů městských úřadů

Průměrně se setkání účastnilo 56,4 % pozvaných vzdělávacích institucí. Nejvýraznější byl zájem vzdělávacích institucí na Novopacku, Jaroměřsku-Novoměstsku a Královéhradecku. Nejmenší naopak na Královédvorskou, Vrchlabsku i Rychnovsku. Královédvorskou je však výjimkou, neboť zde byla pozvána pouze jedna střední odborná škola, jejíž zástupci se setkání nezúčastnili. Na první tři setkání (Dobrušsko, Jaroměřsko-Novoměstsko, Trutnovsko) nebyli zváni zástupci základních škol. Naopak až zkušenosti z těchto setkání ukázaly, že z hlediska problematiky volby povolání a spolupráce se zaměstnavateli (kteří se potýkají s nedostatkem kvalifikovaných pracovníků) je jejich účast nezbytná.

Počet oslovených (pozvaných) vzdělávacích institucí x Počet zastoupených vzdělávacích institucí			
Spádové území	Počet vzdělávacích institucí - pozvání obdrželi	Účast (absolutní četnost)	Účast (v %)
Novopacko	6	6	100,00%
Jaroměřsko + Novoměstsko	4	3	75,00%
Královéhradecko	10	7	70,00%
Dobrušsko	3	2	66,67%
Trutnovsko	3	2	66,67%
Kosteletsko	5	3	60,00%
Náchodsko	10	6	60,00%
Novobydžovsko	6	3	50,00%
Jičínsko	9	4	44,44%
Hořicko	9	4	44,44%
Rychnovsko	5	2	40,00%
Vrchlabsko	5	2	40,00%
Královédvorskou	3	0	0,00%
Celkem	78	44	56,41%

Zájem o účast na setkání ze strany zaměstnavatelů byl podstatně nižší než u vzdělávacích institucí. Průměrně se setkání účastnilo cca 19,3 % pozvaných zaměstnavatelů. Jednoznačně nejvyšší zájem o účast na setkání projevíli zaměstnavatelé na Trutnovsku. A to jak procentuálně, tak v absolutních hodnotách. Nejpočetněji byli zastoupeni zaměstnavatelé na zmiňovaném setkání na Trutnovsku, dále Náchodsku, Rychnovsku, Dobrušsku, Vrchlabsku a Jaroměřsku-Novoměstku. Nejmenší zájem o setkání měli naopak zaměstnavatelé na Novopacku, Hořicku, Kostelecku, Jaroměřsku – Novoměstku a Královéhradecku. Z výše uvedeného je zřejmé, že účast zaměstnavatelů se zvyšuje především s velikostí (počtem obyvatel) jednotlivých obcí s rozšířenou působností (a jejich spádovým územím) a počtem a velikostí zaměstnavatelů působících v jejich spádových územích. Výjimkou je Královéhradecko.

Počet oslovených (pozvaných) zaměstnavatelů x Počet zastoupených zaměstnavatelů			
Spádové území	Počet zaměstnavatelů - pozvání obdrželi	Účast (absolutní četnost)	Účast (v %)
Trutnovsko	25	11	44,00%
Vrchlabsko	15	5	33,33%
Dobrušsko	22	6	27,27%
Královédvorsk	20	4	20,00%
Rychnovsko	32	6	18,75%
Náchodsko	38	7	18,42%
Kostelecko	19	3	15,79%
Hořicko	20	3	15,00%
Královéhradecko	28	4	14,29%
Novobydžovsko	22	3	13,64%
Jaroměřsko + Novoměstsko	37	5	13,51%
Novopacko	23	3	13,04%
Jičínsko	31	4	12,90%
Celkem	332	64	19,28%

Témata pro spolupráci klíčových aktérů trhu práce Jaká témata by mělo partnerství řešit?

Spolu s pozvánkou na setkání obdrželi pozvání také jednoduchý dotazník mapující prostředí pro spolupráci na regionálním trhu práce, pokud jde o témata problémy, které by bylo žádoucí prostřednictvím partnerské spolupráce klíčových aktérů regionálního trhu práce řešit. Pro sestavení jednoduchého dotazníku byly použity výstupy studie Mapování krajského prostředí pro vznik partnerství na trhu práce společnosti BermanGroup, která byla realizována v rámci projektu Institut trhu práce v pěti krajích české republiky (Pardubický, Ústecký, Vysočina, Zlínský a Moravskoslezský). Celkem se podařilo získat 74 vyplněných dotazníků, návratnost tedy činila cca 16,7 % (v případě vzdělávacích subjektů 36,9 %, v případě zaměstnavatelů 12,4 %). Z obeslaných 14 obcí s rozšířenou působností vyplnilo dotazník obcí 10.

Témata pro spolupráci klíčových aktérů trhu práce - skladba respondentů				
Spádové území	Počet zaměstnavatelů	Počet vzdělávacích institucí	Samospráva	CELKEM
Dobrušsko	5	1	1	7
Jaroměřsko + Novoměstsko	4	4	2	10
Trutnovsko	8	2	1	11
Královédvorsk	3	0	1	4
Rychnovsko	4	1	1	6
Kosteletsko	3	0	1	4
Vrchlabsko	1	0	1	2
Náchodsko	3	2	X	5
Královéhradecko	2	2	X	4
Novobydžovsko	3	1	X	4
Jičínsko	0	3	X	3
Hořicko	0	4	1	5
Novopacko	5	3	1	9
Celkem	41	23	10	74

Výsledky dotazování jsou obsahem níže uvedené tabulky. Ta je rozdělena do dvou částí. První část tvoří výsledky dotazníků, které byly použity pro setkání, jež se uskutečnila v průběhu měsíce září 2008 pro území Dobruška, Jaroměřska-Novoměstska a Trutnovska. Po vyhodnocení došlých odpovědí byly ve struktuře dotazníků provedeny drobné změny, které však v některých jeho částech znemožňují sumarizaci odpovědí z „červnových“ setkání a setkání „zářijových a říjnových“, pro které již byl použit upravený dotazník.

Typ respondenta: Z (zaměstnavatel), O (ostatní)	Výsledky (červen 08)			Výsledky (září - říjen 08)			CELKEM
	Celkem Z	Celkem O	CELKEM	Celkem Z	Celkem O	CELKEM	Z+O
<i>podstatně silnější propojení vzdělávacích institucí (SOŠ/SOU) a zaměstnavatelů, posílení a rozvoj nových forem spolupráce</i>	10	8	18	16	18	34	52
<i>propagace oborů potřebných na regionálním trhu prostřednictvím spolupráce všech jeho aktérů</i>	9	3	12	17	22	39	51
<i>optimalizace vzdělávací soustavy s ohledem na potřeby trhu práce</i>	7	5	12	20	15	35	47
Celková vize a komplexní strategie rozvoje regionu	10	7	17	13	15	28	45
<i>restrukturalizace a posílení technického vzdělávání na SOŠ/SOU</i>	10	4	14	17	11	28	42
Systematické sledování potřeb a změn trhu práce	8	5	13	9	13	22	35
Tvorba podmínek pro udržení kvalifikované pracovní síly v regionu	8	5	13	11	11	22	35
<i>vzdělávání dospělých (celoživotní vzdělávání, další profesní vzdělávání – sladění poptávky a nabídky DPV, dostupnost, motivace občanů)</i>	2	4	6	9	13	22	28
Partnerství na regionálním trhu práce - tvorba konkrétních projektů založených na partnerské spolupráci (např. místní a krajské samosprávy, úřadů práce, zaměstnavatelů, vzdělávacích institucí, NNO, sociální partnerů)	4	3	7	6	10	16	23
Ochota a schopnost komunikace a spolupráce institucí	3	2	5	6	9	15	20

Mobilita a zaměstnávání zahraničních pracovních sil (zavádění zelených karet, očekávání zaměstnavatelů)	5	1	6	8	5	13	19
rozvoj a zkvalitňování kariérového poradenství	4	3	7	2	9	11	18
Rozvíjení informačních systémů trhu práce	2	3	5	8	5	13	18
Nezaměstnanost, zaměstnávání osob ohrožených na trhu práce (osoby 50+, osoby s žádnou či nízkou kvalifikací, podpora sladování rodinného a pracovního života)	2	4	6	4	7	11	17
Podpora malých a středních podniků (podpora inovací, podpora principů flexicurity, prevence, předcházení a podpora při řešení rizikových, zlomových situací)	4	2	6	6	5	11	17
rozvoj VŠ v kraji (podpora vzájemné spolupráce firem, institucí terciárního vzdělávání a výzkumných institucí, podpora vědy, výzkumu a inovací)	4	2	6	3	4	7	13
Iniciace a návrh změn legislativy	4	3	7	4	2	6	13
Nedostatek pracovních sil potřebných kvalifikací	16	6	22				
Optimalizace a modernizace vzdělávacího systému	9	3	12				

Výstupy z dotazníků vyplněných účastníky „červnových“ setkání (tvoří následující pořadí priorit (28 dotazníků):

1. **Nedostatek pracovních sil potřebných kvalifikací**
2. *Podstatně silnější propojení vzdělávacích institucí (SOŠ/SOU) a zaměstnavatelů, posílení a rozvoj nových forem spolupráce (Optimalizace a modernizace vzdělávacího systému)*
3. **Celková vize a komplexní strategie rozvoje regionu**
4. *Restrukturalizace a posílení technického vzdělávání na SOŠ/SOU (Optimalizace a modernizace vzdělávacího systému)*
5.
 - **Systematické sledování potřeb a změn trhu práce**
 - **Tvorba podmínek pro udržení kvalifikované pracovní síly v regionu**
6.
 - *Propagace oborů potřebných na regionálním trhu prostřednictvím spolupráce všech jeho aktérů (Nedostatek pracovních sil potřebných kvalifikací)*
 - **Optimalizace a modernizace vzdělávacího systému**
 - *Optimalizace vzdělávací soustavy s ohledem na potřeby trhu práce (Optimalizace a modernizace vzdělávacího systému)*

7.
 - **Partnerství na regionálním trhu práce - tvorba konkrétních projektů založených na partnerské spolupráci** (např. místní a krajské samosprávy, úřadů práce, zaměstnavatelů, vzdělávacích institucí, NNO, sociální partnerů)
 - **Rozvoj a zkvalitňování kariérového poradenství (Nedostatek pracovních sil potřebných kvalifikací)**
 - **Iniciace a návrh změn legislativy**
8.
 - **vzdělávání dospělých (celoživotní vzdělávání, další profesní vzdělávání – sladění poptávky a nabídky DPV , dostupnost, motivace občanů), (Optimalizace a modernizace vzdělávacího systému)**
 - **Mobilita a zaměstnávání zahraničních pracovních sil (zavádění zelených karet, očekávání zaměstnavatelů)**
 - **Nezaměstnanost (zaměstnávání osob ohrožených na trhu práce)**
 - **Podpora malých a středních podniků (podpora inovací, podpora principů flexicurity, prevence, předcházení a podpora při řešení rizikových, zlomových situací)**
 - **Rozvoj VŠ v kraji (podpora vzájemné spolupráce firem, institucí terciárního vzdělávání a výzkumných institucí, podpora vědy, výzkumu a inovací)**
 - **Optimalizace a modernizace vzdělávacího systému)**
9.
 - **Ochota a schopnost komunikace a spolupráce institucí**
 - **Rozvíjení informačních systémů trhu práce**

Výstupy z dotazníků vyplněných účastníky „zářijových a říjnových“ setkání (tvoří následující pořadí priorit (46 dotazníků):

1. Propagace oborů potřebných na regionálním trhu prostřednictvím spolupráce všech jeho aktérů
2. Optimalizace vzdělávací soustavy s ohledem na potřeby trhu práce
3. Podstatně silnější propojení vzdělávacích institucí (SOŠ/SOU) a zaměstnavatelů, posílení a rozvoj nových forem spolupráce
4.
 - Restrukturalizace a posílení technického vzdělávání na SOŠ/SOU
 - Celková vize a komplexní strategie rozvoje regionu
5.
 - Systematické sledování potřeb a změn trhu práce
 - Tvorba podmínek pro udržení kvalifikované pracovní síly v regionu
 - Vzdělávání dospělých (celoživotní vzdělávání, další profesní vzdělávání – sladění poptávky a nabídky DPV , dostupnost, motivace občanů)
6. Partnerství na regionálním trhu práce - tvorba konkrétních projektů založených na partnerské spolupráci (např. místní a krajské samosprávy, úřadů práce, zaměstnavatelů, vzdělávacích institucí, NNO, sociální partnerů)
7. Ochota a schopnost komunikace a spolupráce institucí

8.
 - Mobilita a zaměstnávání zahraničních pracovních sil (zavádění zelených karet, očekávání zaměstnavatelů)
 - Rozvíjení informačních systémů trhu práce
9.
 - Rozvoj a zkvalitňování kariérového poradenství
 - Nezaměstnanost (zaměstnávání osob ohrožených na trhu práce)
 - Podpora malých a středních podniků (podpora inovací, podpora principů flexicurity, prevence, předcházení a podpora při řešení rizikových, zlomových situací)
10. Rozvoj VŠ v kraji (podpora vzájemné spolupráce firem, institucí terciárního vzdělávání a výzkumných institucí, podpora vědy, výzkumu a inovací)
11. Inicie a návrh změn legislativy

Z výše uvedené sumarizace je zřejmé, že co se týče pořadí důležitosti, obsazují přední pozice témata související s nedostatkem pracovních sil potřebných kvalifikací (propagace oborů potřebných na regionálním trhu práce) a potřebou optimalizace a modernizace vzdělávacího systému (zejm. potřeba podstatně silnějšího propojení vzdělávacích institucí (SOŠ/SOU) a zaměstnavatelů, optimalizace vzdělávací soustavy s ohledem na trh práce či restrukturalizace a posílení technického vzdělávání na SOŠ/SOU). S hledem na potřeby trhu práce a řešení aktuálních problémů jde o témata úzce provázaná.

Z odpovědí respondentů je zřejmý jejich zájem podílet se na tvorbě regionálních strategií. V obou případech téma tvorby celkové vize a komplexní strategie rozvoje regionu obsadilo v četnostech odpovědí 4. příčku.

Podobnou úroveň důležitosti respondenti přikládají a za řešitelné prostřednictvím vzájemné spolupráce považují systematické sledování potřeb a změn trhu práce a tvorbu podmínek pro udržení kvalifikované pracovní síly v regionu. Příležitost spatřují rovněž v problematice vzdělávání dospělých a možnosti tvorby konkrétních projektů založených na partnerské spolupráci (např. místní a krajské samosprávy, úřadů práce, zaměstnavatelů, vzdělávacích institucí, NNO, sociální partnerů). Za méně aktuální (nikoliv však nevýznamné) považují respondenti následující témata: ochota a schopnost komunikace a spolupráce institucí, mobilita a zaměstnávání zahraničních pracovníků, rozvoj a zkvalitňování kariérového poradenství, rozvíjení informačních systémů trhu práce, řešení nezaměstnanosti a podpory zaměstnávání osob ohrožených na trhu práce, podpora malých a středních podniků, rozvoj VŠ v kraji a iniciace a návrhy změn legislativy. Legislativa, jíž by se měly změny konkrétně týkat, případně oblasti, které by měly být dle respondentů legislativně upraveny, jsou specifikovány níže uvedenou tabulkou. V těchto námětech je nezbytné zvláště zdůraznit potřebu legislativní opory pro využívání motivačních nástrojů podpory žáků zaměstnavateli.

Iniciace a návrh změn legislativy:

Dobruško	<p>Např. zaměstnavatele poskytující praxe studentům a učňům daňově zvýhodnit.</p> <p>Možnost odečíst z daňového základu firmy výdaje spojené s podporou studenta při přípravě na budoucí povolání jako jsou například náklady na ubytování, školné, stravování, dopravu školní pomůcky atd.</p>
Jaroměřsko + Novoměstsko	<p>Zákon o pedagogických pracovnících</p> <p>Vytvořit právní rámec, který by podnikům umožňoval podporovat školy, tak, aby tyto výdaje byly nákladovou položkou.</p> <p>Zákon č. 95 a 96/2004 Sb. (<i>Pozn. 95/2004 - Zákon o zdravotnických povoláních lékaře, zubního lékaře a laboranta; 96/2004 - Zákon o nelékařských zdravotnických povoláních</i>)</p> <p>Zjednodušení pro potřeby podnikatelské sféry</p>
Trutnovsko	
Královédvorsk	
Rychnovsko	Urychlit práce na legislativním zakotvení tzv. sociálního bydlení.
Kostecko	
Vrchlabsko	
Náchodsko	Zákoník práce, živnostenský zákon
Královéhradecko	
Novobydžovsko	
Jičínsko	
Hořicko	
Novopacko	Tvrdší postup vůči lidem, kteří nemají zájem pracovat.

Respondentům byla v dotazníku nabídnuta rovněž možnost otevřené odpovědi, kde mohli s ohledem na své potřeby doplnit témata, která nebyla ve struktuře dotazníku obsažena. Této možnost využil velmi malý počet dotazovaných. Přehlede témat (či spíše podnětů) uvádí následující tabulka.

Ostatní témata – jaká?

Dobruško	Přísnější postup úřadů práce proti práci na černo, zejména když je úřad práce na dané skutečnosti upozorněn.
Jaroměřsko + Novoměstsko	
Trutnovsko	
Královédvorsk	
Rychnovsko	1. 3 měsíční rekvalifikace v dělnických oborech je nedostačující 2. Vzdělávání cizinců – migrantů
Kostecko	Možnost zapojení dobrovolníků, vytvoření „chráněných dílen“ pro „velmi rizikové skupiny – alkoholici, psychotici, lidé bez pracovních návyků“, předcházení sociálnímu vyloučení např. u rodičů na MD....
Vrchlabsko	
Náchodsko	
Královéhradecko	
Novobydžovsko	Daňové úlevy při zácviku žáků SOU a SOŠ.
Jičínsko	
Hořicko	
Novopacko	

Výše uvedené výstupy dotazování poskytují základní přehled o možnostech spolupráce klíčových aktérů trhu práce, pokud jde o aktuálnost či vhodnost témat.

Odpovědi z dotazníků byly současně dle možností (počet navrácených dotazníků, rozsah vyplnění – včetně podnětných komentářů) využity při jednotlivých setkáních, zejména pro úvod jejich diskusních částí.

Diskusní část setkání Jaké jsou potřeby v územích?

Stěžejní část setkání věnovaných problematice rozvoje lidských zdrojů a možnostem spolupráce klíčových aktérů regionálního trhu práce byla věnována diskusi nad aktuálními problémy, s nimiž se účastníci potýkají. Hlavním tématy jsou nedostatek kvalifikované pracovní síly a s ním velmi úzce související nezáměr žáků a studium oborů na trhu práce potřebných, nevyhovující dopravní obslužnost, zaměstnávání cizinců a pokles kvality absolventů (včetně absolventů vysokých škol) a jejich nedostatečná připravenost pro praxi, což platí i pro absolventy mnohých rekvalifikačních kurzů. (Komplexní přehled výstupů z jednotlivých setkání je obsahem samostatné přílohy závěrečné zprávy).

Nedostatek kvalifikované pracovní síly:

Setkání potvrdila problém nedostatku kvalifikované pracovní síly, s nímž se zaměstnavatelé potýkají. Největší nedostatek je nepřekvapivě zaznamenáván v technických oborech (zejm. strojírenství, stavebnictví), ale také v textilním průmyslu, zemědělství, zdravotnictví i v oborech služeb (gastronomie). S problémy se potýká rovněž veřejná správa při obsazování odborných „úřednických“ pozic. O potřebách zaměstnavatelů, ve vztahu k jednotlivým spádovým územím, informuje výše uvedená samostatná příloha.

Nedostatečná spolupráce škol a zaměstnavatelů; nedostatečná motivace žáků ke studiu oborů potřebných na trhu práce a jejich propagace; rezervy v činnostech výchovných poradců; absence legislativní opory pro využívání motivačních nástrojů zaměstnavateli:

S nedostatkem kvalifikované pracovní síly velmi úzce souvisí nezáměr žáků o studium oborů na trhu práce potřebných. Účastníci setkání se shodují, že je třeba posílit, rozšířit spolupráci škol a zaměstnavatelů. Nejde však jen o školy střední, ale také o školy základní a na nich působící výchovné poradce (poradce pro volbu povolání).

Požadavky zaměstnavatelů by měly být zapracovány do školních vzdělávacích programů, které školy tvoří a mohou tak reagovat na potřeby zaměstnavatelů. Na některých setkáních vzešel zájem vytvořit jakousi platformu (odbornou skupinu), v rámci které by byla spolupráce zaměstnavatelů a škol diskutována a koordinována (Kostecko, Vrchlabsko, Královéhradecko, Novopacko - problematika spolupráce škol a zaměstnavatelů by měla být diskutována v rámci rozpravy nad Rozvojovým plánem Novopacka). Město Kostelec nad Orlicí přímo rozhodlo o zřízení odborné skupiny, která se bude spoluprací škol, zaměstnavatelů a ÚP zabývat. Úřad práce v Trutnově navrhl připravit ve spolupráci s městem harmonogram exkurzí, jichž by se mohli poradci ze škol účastnit (např. podzim – strojírenství, zima - služby, jaro – stavebnictví). Na setkání ve Vrchlabí bylo navrženo využít jako prostředníka pro spolupráci klíčových aktérů trhu práce (zejména škol a zaměstnavatelů) úřad práce.

Co se týče středních škol, je důležité zapojit zaměstnavatele do tvorby školních vzdělávacích programů (Jaroměřsko a Novoměstsko, Novobydžovsko), propojit „školní vzdělávání“ s praxí, umožnit přístup žáků k nejnovějším technologiím (Královéhradecko, Dobrušsko) a zdůraznit význam praxe (Novopacko). Zmíněna byla rovněž potřeba dobré praxe v oblasti spolupráce zaměstnavatel-škola prezentovat.

Spolupráci zaměstnavatelů se středními školami však předchází dosud ne zcela rozšířená spolupráce se školami základními. Z diskuzí je zřejmé, že potenciál této spolupráce není zatím dostatečně využíván a rezervy jsou spatřovány jak na straně škol, tak zaměstnavatelů, přičemž zpravidla vždy na straně druhé. Zaměstnavatelé se domnívají, že větší iniciativu mají vyvíjet školy a výchovní poradci (Jaroměřsko a Novoměstsko,

Trutnovsko, Královéhradecko, Novobydžovsko), a školy by naopak uvítaly posílení zájmu ze strany zaměstnavatelů.

Na setkání v Jičíně bylo rovněž konstatováno, že v mnoha odvětvích nefunguje tvorba partnerství mezi podnikatelskou sférou a školskou neziskovou sférou. Podněty mohou být uplatněny prostřednictvím hospodářské komory, která je ochotna ujmout se organizace potřebných setkání.

Všechny strany (zaměstnavatelé, školy a další aktéři trhu práce) se shodují na potřebě zintenzivnit motivaci žáků ke studiu oborů potřebných na trhu práce a propagaci těchto oborů (Dobrušsko, Jaroměřsko a Novoměstsko, Trutnovsko, Rychnovsko, Kosteletsko, Náchodsko, Královéhradecko, Novobydžovsko, Jičínsko, Hořicko), např. formou cílených kampaní zaměřených na představení nedostatkových profesí, zkvalitnění a rozšíření nástrojů kariérového poradenství, motivačních nástrojů v podobě stipendií či jiných benefitů. V souvislosti s motivačními nástroji byla často samostatně diskutována krajská stipendia bonifikující od letošního roku žáky nastupující na vybrané studijní obory strojírenské, elektrotechnické a stavební. Účastníci setkání doporučují podporovat těmito stipendii nejen obory technické, ale rozšířit je i na vybrané obory služeb, které se s nedostatkem kvalifikovaných pracovníků potýkají (např. obory pekař, cukrář).

Nevyhovující dopravní obslužnost:

Nevyhovující dopravní obslužnost byla na setkáních dalším z často diskutovaných témat (Dobrušsko, Jaroměřsko a Novoměstsko, Rychnovsko, Kosteletsko, Vrchlabsko, Náchodsko, Novobydžovsko, Hořicko). Konkrétní potřeby účastníků jednotlivých setkání jsou výstupem samostatné přílohy. Četnost výskytu problémů souvisejících s dopravní obslužností nejen na straně zaměstnavatelů poukazuje na nutnost věnovat tomuto tématu zvláštní pozornost a zapojit zainteresované subjekty, zejména významné zaměstnavatele, do diskuse nad organizací dopravní obslužnosti v rámci spádových území.

Zaměstnávání cizinců:

Zaměstnávání cizinců a administrativní náročnost tohoto procesu byla dalším z témat, jimž účastníci věnovali zvýšenou pozornost. I přes očekávané změny by řada zaměstnavatelů uvítala jeho zjednodušení (Trutnovsko, Kosteletsko, Náchodsko). Účastníci setkání upozorňovali na obtíže spočívající v jazykové bariéře (Trutnovsko, Vrchlabsko, Náchodsko) a dopady spojené se zaměstnáváním většího množství cizinců (ze třetích zemí) do života komunity. Specifickou oblastí je oblast Broumova a Náchodsko, kam dojíždějí za zaměstnáváním pracovníci z Polska. S jejich zaměstnáváním nejsou spojeny obtíže vyplývající z jazykové bariéry či kulturních odlišností a řešení bytové otázky, ale především problémy související s jejich dopravou do zaměstnání.

Pokles kvality absolventů a jejich připravenost pro praxi (včetně absolventů vysokých škol) a podobně neuspokojivé výstupy řady rekvalifikačních kurzů:

Na více než polovině setkání zazněl názor, že absolventi škol (středních i vysokých, diskutováno zejm. ve vztahu k technickým oborům) nejsou dostatečně připraveni pro praxi, případně se snižuje jejich kvalita. Jedním z důvodů je dle účastníků setkání nedostatečné propojení školy a praxe (neodpovídající technické vybavení škol ve vztahu k moderním technologiím a nedostatek praktiků ve výuce, resp. nedostatečná znalost moderních technologií). Hlavním důvod však spatřují ve snižování požadavků, které jsou na žáky a studenty kladeny. To platí již pro přijímací kritéria na střední a vysoké školy (Královéhradecko, Novobydžovsko, Jičínsko, Novopacko).

Na nevyhovující jazykovou vybavenost absolventů středních i vysokých škol si stěžovali zaměstnavatelé Trutnovska, Královéhradecka, Novobydžovska a Jičínska.

Na nedostatečnou připravenost rekvalifikovaných pro praxi upozornili účastníci na setkání v Jaroměři, Rychnově nad Kněžnou, Náchodsku a Královéhradecku. Rekvalifikovaný vyžaduje i přes uskutečněnou rekvalifikaci pro zapracování výraznou investici zaměstnavatele, která se mu mnohdy nevrací. Řada firem si uvědomuje, že je pro ni výhodnější si své budoucí zaměstnance vybrat a vychovat již na škole. Pro tuto formu spolupráce však zatím není vytvořeno optimální legislativní prostředí. Na potřebě iniciovat legislativní změny se shodli účastníci téměř poloviny setkání (Dobrušsko, Jaroměřsko a Novoměstsko, Trutnovsko, Náchodsko, Královéhradecko, Hořicko).

Potřeba VŠ technického zaměření v regionu:

Co se týče potřeby zajištění dostupnosti vysokoškolského technického vzdělávání v regionu, nepanovala v odpovědi na tuto otázku jednoznačná shoda. Ukazuje se, že problémem nemusí být ani tak nedostatek jako spíše nízká kvalita absolventů vysokoškolských technických oborů. Pokud by mělo dojít k rozšíření nabídky vysokoškolského vzdělání, je třeba, aby jeho nositel při definování vzdělávací nabídky a jejího obsahu (nabízený obor VŠ studia) velmi úzce spolupracoval s relevantními aktéry trhu práce (zaměstnavateli, ÚP) s cílem zjistit následnou uplatnitelnost absolventů (tj. reagovat na potřeby v území).

Bytová politika:

Přestože téma bydlení a ubytování nepatřilo mezi intenzivně diskutovaná, patří rovněž k těm tématům, u nichž je diskuse klíčových aktérů nezbytná (zajištění ubytovacích kapacit pro zahraniční pracovníky, bytová výstavba související s existencí významného zaměstnavatele v území (Hořicko), vysoké nájemné ztěžující příliv kvalitních zaměstnanců či jejich udržení v území (Trutnovsko).

Potřeba propagace práce v zemědělství:

Jedním z oborů, který se potýká s nedostatkem pracovníků jak v dělnických, tak v odborných profesích (agronomové, zootechnici), je zemědělství. Důvodem jsou nízké mzdy a nízká prestiž těchto profesí. Zástupci zaměstnavatelů z řad zemědělských společností se shodli na nutnosti posílit propagaci práce v zemědělství a zvýšit její prestiž. A to zejména ve vztahu k mladým lidem. Tato potřeba zazněla v Dobrušce, Dvoře Králové nad Labem a v Nové Pace. Na setkání v Rychnově nad Kněžnou zaznělo doporučení, že prestiž některých oborů by měla být budována celostátně.

Další náměty a potřeby účastníků setkání:

- Potřeba vychovávat k zodpovědnosti, pracovní disciplíně, etickému chování, finanční gramotnosti (Královédvorsk, Rychnovsko, Jičínsko)
- Podporovat zaměstnávání ohrožených skupin obyvatelstva (Dobrušsko, Jaroměřsko, Novoměstsko), zabývat se dopady snížení podpory při zaměstnávání osob se zdravotním postižením (Náchodsko), zefektivnit působení úřadů práce na ohrožené skupiny obyvatelstva (Jičínsko)
- Potřeba změny vzdělávacího systému:
 - Inspirace v duálním systému (Novopacko)
 - Potřeba změny vzdělávacího systému: vzdělávání zaměřit na učení základními návykům; potřeba změnit dosavadní systém, kdy se lze získat výuční list v

Kde se inspirovat dobrou praxí ve spolupráci „zaměstnavatel – škola“

V rámci diskusí byly jmenovány následující subjekty:

(Rozhodně se však nejedná vyčerpávající výčet. Informace o možnostech spolupráce škol a zaměstnavatelů Vám zprostředkuje Odbor školství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, obrátit se můžete i na Krajskou hospodářskou komoru Královéhradeckého kraje, případně úřady práce.)

Dobrušsko

Podorlické sdružení zaměstnavatelů: Střední škola – Podorlické vzdělávací centrum Dobruška
<http://stredniskola.dobruska.cz/new/>

Trutnovsko

Continental Automotive Czech Republic s.r.o.
Ekvita, spol. s r.o.

Rychnovsko, Vrchlabsko

Škoda auto, a.s.

Kosteletsko

Federal-Mogul Friction Products, a.s.

Novobydžovsko

Střední škola technická a řemeslná Nový Bydžov

Hořicko

Jesva, s.r.o.

Jičínsko:

RONAL CR, s.r.o.

DEPRAG CZ, a.s